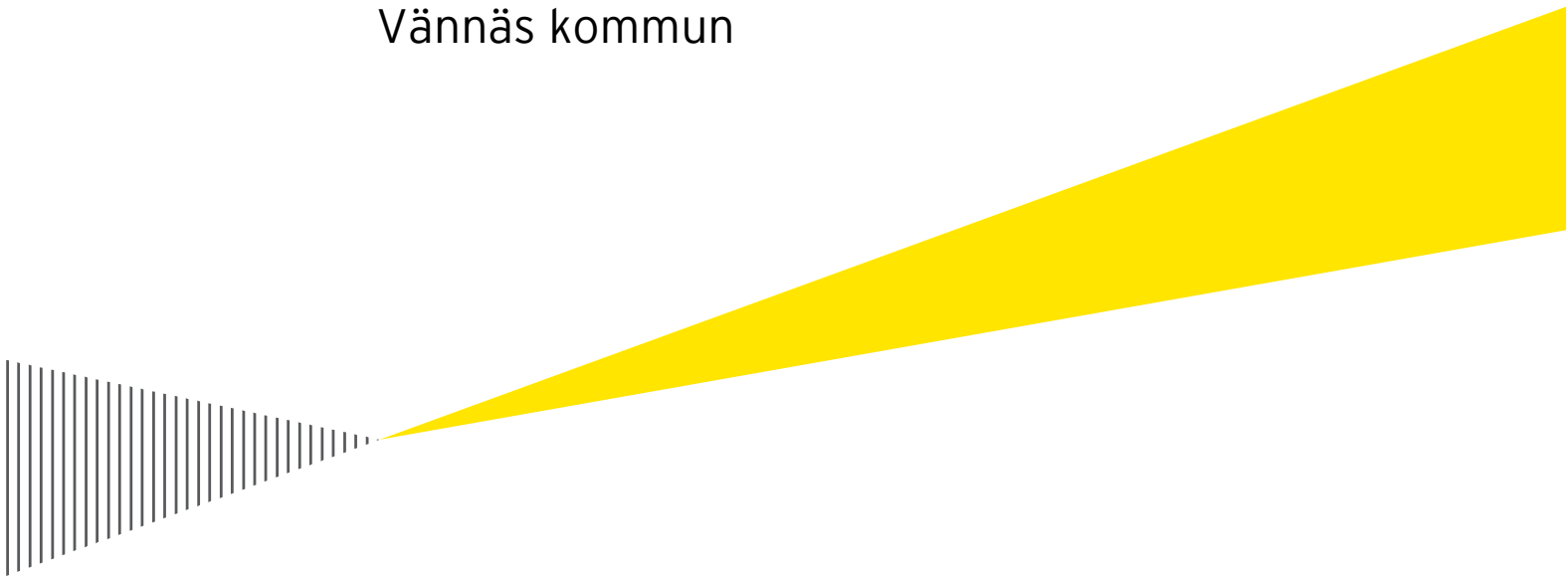

Grundläggande granskning av Vård- och omsorgsnämnden 2024

Vännäs kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionsred är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1.	Inledning.....	3
1.1.	Bakgrund.....	3
1.2.	Syfte och revisionsfrågor	3
1.3.	Avgränsning	4
1.4.	Revisionskriterier.....	4
1.5.	Genomförande	5
2.	Granskningsresultat.....	6
2.1.	laktagelser	6
3.	Sammanfattande bedömning.....	8

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionsred (2022) ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionsred*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2024.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om vård- och omsorgsnämnden har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser vård- och omsorgsnämnden och är främst avgränsad till år 2024. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §, om att kommunstyrelsen ska leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ Reglemente för vård- och omsorgsnämnden
- ▶ Budget- och verksamhetsplan 2024, plan 2025-2026
- ▶ Riktlinjer för intern kontroll

1.4.1. Reglemente för vård- och omsorgsnämnden

Vård- och omsorgsnämnden ska enligt reglementet (KF 2023-12-11 § 88) fullgöra kommunens uppgifter inom socialtjänsten och vad som sägs i lag om socialnämnd, förutom ansvar för förskole- och fritidsverksamheten. Nämnden utövar ledningen för den kommunala hälso- och sjukvården samt för verksamheten med stöd och service enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade.

1.4.2. Budget och verksamhetsplan 2024, plan 2025-2026

Enligt Vännäs kommuns budget och verksamhetsplan 2024-2025, plan 2026 (KF 2023-06-12 § 43) fastställer kommunfullmäktige övergripande mål uppdelade i fyra perspektiv; *ekonomi, medborgare, medarbetare* och *samhällsutveckling*. Målen utgår från visionen, det vill säga riktningen för hur styrelse och nämnder ska arbeta för att uppnå visionen om det *upplevelsenära Vännäs*. Kommunstyrelsen och nämnderna ska årligen bryta ned kommunfullmäktiges övergripande mål i nämnds specifika mål med indikatorer.

Nämnderna redovisar varje höst sina mål, inklusive verksamhetsplaner med indikatorer, för kommunfullmäktige. Hur nämnderna utformar sina målsättningar bör ske i dialog med kommunstyrelsen.

Mål och resultat följs upp i årsredovisningen. I samband med tertialbokslut ska en preliminär bedömning göras om målen kommer uppnås. Om bedömningen är att målet inte kommer att uppnås ska det i uppföljningen även ingå en beskrivning av vilka insatser som kommer att genomföras för att målet ska uppnås. Kommunstyrelsen tar fram regler för resultatuppföljning.

1.4.3. Riktlinjer för intern kontroll

Riktlinjer för intern kontroll i Vännäs kommun (KF 2020-10-12 § 101) anger att den interna kontrollen är ett verktyg för att se till att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och bestämmelser i lagar. En bra intern kontroll förebygger, upptäcker och åtgärdar fel och brister som hindrar kommunen att nå sina mål på ett effektivt och säkert sätt.

Kommunstyrelsen har huvudansvaret för den interna kontrollen inom kommunen. Utöver att bedriva intern kontroll över sina egna verksamheter ska kommunstyrelsen även se över att den fungerar väl i nämnderna.

Intern kontrollplan ska upprättas av varje nämnd under det första kvartalet. Dessa steg ska utföras som en del av den interna kontrollen:

- ▶ Riskanalys.
- ▶ Intern kontrollplan.
- ▶ Uppföljning - Sker löpande enligt beslutat årshjul av ansvarig nämnd/styrelse. Vid slutet av varje år rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen, kommunstyrelsen gör sedan en helhetsbedömning av arbetet i årsredovisningen.

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (till exempel styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

Vi använder oss av följande bedömningskala:

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt		Iakttagelse	Hänvisning till protokoll och EY:s kommentar
1. Styrning av verksamhet	a) Beslutat om verksamhetsmål	✓	2023-11-22 § 78
	b) Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✓	2023-11-22 § 78
	c) När måluppfyllelse	—	Nämnden bedömer att: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 6 mål uppfylls ▶ 7 mål <i>delvis</i> uppfylls ▶ 3 <i>inte</i> uppfylls ▶ 3 <i>saknar mätresultat</i>
	d) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	✓	Nämnden har inte beslutat om några åtgärder för att nå högre måluppfyllelse. Däremot framgår av rapporteringen att åtgärder pågår och planeras för mål med låg måluppfyllelse. Av årsredovisning framgår att samtliga resultat analyseras för åtgärder inom respektive verksamhetsområde.
2. Uppföljning av verksamhet	a) Följt upp verksamhet i en årsrapport eller motsvarande	✓	2025-02-19 § 3
	b) Följt upp verksamhet i en delårsrapport	✓	2024-05-20 § 29, per april 2024-09-25 § 49, per augusti Nämnden prognostiserade enligt delårsrapport per augusti att: <ul style="list-style-type: none"> ▶ 5 mål uppfylls ▶ 10 mål <i>delvis</i> uppfylls ▶ 2 mål <i>inte</i> uppfylls ▶ 2 mål <i>saknar mätindikatorer</i>
3. Styrning av ekonomi	a) Beslutat om en budget för innevarande år inom tilldelad ram	✓	2023-11-22 § 78
	b) När målen för ekonomin (inkl. budget)	—	Nämnden redovisar ett underskott om 1,5 mnkr.
	c) Vidtagit åtgärder vid		Vid uppföljning per april prognostiserade nämnden ett

	indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	underskott om 0,3 mnkr som främst berodde på ökade kostnader inom LSS-verksamheten. Under året har nämnden genomfört en genomlysning av LSS-verksamheten och äldreomsorgen och fattat beslut om avveckling av en gruppbostad. I samband med hantering av årsrapport beslutade nämnden att föreslå kommunfullmäktige att inte överföra nämndens underskott till nämndens budget 2025.
4. Uppföljning av ekonomi	a) Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2024-05-20 § 29, per april 2024-09-25 § 49, per augusti Nämnden prognostiserade enligt delårsrapport per augusti ett överskott om 0,5 mnkr.
	b) Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	2025-02-19 § 3
5. Intern kontroll	a) Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys avseende nämndens verksamhet och ekonomi.
	b) Beslutat om en internkontrollplan	✓	2024-02-08 § 9
	c) Följt upp internkontroll- planen	✓	2024-09-25 § 51, delårsuppföljning 2025-02-19 § 5, årsuppföljning
	d) Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	✓	Nämndens uppföljningsrapporter redovisar åtgärder för de kontroller som visar avvikelser.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att vård- och omsorgsnämnden *delvis* säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är vår bedömning att nämnden säkerställt att verksamheten sköts från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen är tillräcklig.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? <i>(Baseras på kontrollpunkt 1a, 1b, 1c, 2a & 2b)</i>	Delvis	Bedömningen baseras på att nämnden har antagit en verksamhetsplan och följt upp den via delårsrapporter och i årsredovisning. Bedömningen baseras även på att styrelsen uppnår en <i>delvis</i> god måluppfyllelse. Rapporteringen tydliggör att vissa åtgärder vidtagits för ökad måluppfyllelse.
Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? <i>(Baseras på kontrollpunkt 3a, 3b, 3c, 4a & 4b)</i>	Delvis	Bedömningen baseras på att nämnden har antagit en budget och följt upp den via delårsrapporter och i årsredovisning. Bedömningen baseras även på att nämnden redovisar ett underskott. Vi noterar dock att nämnden har varit aktiva och vidtagit åtgärder för en budget i balans.
Har vård- och omsorgsnämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? <i>(Baseras på kontrollpunkt 5a, 5b, 5c & 5d)</i>	Ja	Bedömningen baseras på att nämnden har arbetat med intern kontroll i enlighet med fullmäktiges riktlinjer.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi vård- och omsorgsnämnden att:

- ▶ Säkerställa ändamålsenliga åtgärder för en ekonomi i balans
- ▶ Säkerställa ändamålsenliga åtgärder för att nå önskad måluppfyllelse

Vännäs mars 2025

Jonna Aimoson
Revisionskonsult, EY

Lydia Andersson
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY